

STONÁVKA

Zpravodaj obcí sdružených v mikroregionu

Dolní Tošanovice

Horní Tošanovice

Hnojník

Komorní Lhotka

Ropice

Řeka

Smilovice

Střítež

Třanovice

Vělopolí

1

Únor 2016

/ ročník XIII.

Editorial

Vážení a milí čtenáři Stonávky,

první číslo mikroregionálního časopisu v roce 2016 je tady a vy máte možnost se do něj po pár týdnech odloučení opět začíst.

V tomto vydání se například dozvíte, že zástupci Sdružení obcí povodí Stonávky podepsali smlouvu o vzájemné spolupráci v několika oblastech se zástupci srbského okresu Kovačica. Slibujeme si od ní prohloubení vztahů mezi podnikateli obou stran a i mezi zástupci veřejné správy.

Pokud chcete zdokonalit své znalosti angličtiny, máte možnost využít nabídky Sdružení pro obnovu venkova v Třanovicích, které poskytují jazykové kurzy angličtiny pro veřejnost i firemní klientelu. Rovněž v Třanovicích pokračuje i Virtuální Univerzita třetího věku.

Hranice našich obcí přesahuje i nově spuštěný provoz Muzea protestantismu na Těšinském Slezsku v Diakonickém a vzdělávacím centru Vladislava Santariuse. Muzeum je určeno pro všechny, kdo se zajímají o historii našeho regionu, vždyť víra v životech našich předků hrála obrovskou roli a utvářela celý charakter společnosti, ve které dnes žijeme.

Charita Třinec děkuje prostřednictvím našeho časopisu všem dárčům, kteří přispěli během letošní Tříkrálové sbírky. Vybrala se celkově větší částka než loni, a to o více než 50 tisíc korun.

Přečtěte si také o úspěchu třanovických florbalistů, kteří obsadili na turnaji třetí místo v rámci celého Moravskoslezského kraje nebo o hnojnické knihovně. Nechybí opět série článků o aktivitách základní a mateřské školy v Hnojníku.

Hezké počtení.

Vladimír Raszka

Vánoční vystoupení v třinecké nemocnici

■ Předvánoční čas patří ve střítežské škole již po mnoho let tradičním akcím, jako jsou vánoční dílny a vánoční koncerty zaměřené na pomoc potřebným, neboť výtěžek z těchto akcí věnuje škola na charitativní účely (pro Afriku, pro handicapovanou Aničku na nákup kočárku, pro seniory, pro mateřskou školu zasaženou povodněmi apod.).

V této snaze naučit děti vnímat strádání druhých a ochotě pomáhat se nám podařilo spolu s dalšími třemi školami regionu (základními školami v Hnojníku a v Komorní Lhotce) vytvořit krásnou tradici, která funguje již od roku 2009. Také v tomto školním roce se naše děti rozhodly pomoci. Jednoho prosincového odpoledne jsme se vydali do třinecké nemocnice, kde jsme vystoupili na dětském oddělení s pásmem písní a mluveného slova s vánoční tematikou. Chtěli jsme potěšit nemocné děti, které nemohou Vánoce trávit u svých nejbližších doma, ale

také nemocniční personál, jehož práce je velmi prospěšná a namáhavá. Naším hlavním cílem bylo odevzdat dětskému oddělení dárky, které jsme nakoupili za peníze utržené na školním vánočním jarmarku za výrobky, jež děti vyrobily společně se svými rodiči. A tak si nemocné děti už teď mohou pohrát s legem, panenkou a kočárkem, nebo třeba kufříkem s doktorským náčiním. Naše vystoupení se zřejmě velmi líbilo, protože jsme byli vzápětí vyzváni, jestli bychom své představení nechtěli ještě jednou zopakovat, tentokrát v hlavním vestibulu, abychom potěšili i ostatní návštěvníky nemocnice. Naší největší odměnou byl úsměv na tváři příchodících a na závěr vystoupení velký potlesk, který se nesl celou halou. Rádi bychom v naší bohubilé činnosti pokračovali a doufáme, že budeme i nadále přinášet radost a úsměv těm, kteří to potřebují.

Mgr. Lenka Drabinová

Mikroregion bude spolupracovat se Srby.

str. 3

Návštěva v domě pro seniory.

str. 4

Školní knihovna v novém.

str. 5

Třetí místo třanovických florbalistů.

str. 7

Virtuální Univerzita třetího věku v Třanovicích pokračuje

■ Organizačním garantem VU3V je Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze. Systém výuky je založen na předem natočených univerzitních přednáškách, které se prostřednictvím internetu dají aplikovat do každého místa v ČR, nezávisle na čase.

Jedním z konzultačních středisek od r. 2012 je i Škola obnovy venkova v Třanovicích. Přednášky probíhají ve školící místnosti Kapplova dvora, v tomto letním semestru 2015/2016 začínáme první přednášku 3. února a potom ještě 5x v termínech co 14 dnů až do poslední přednášky 13. dubna 2016. Do výuky je možno se ještě přihlásit! V tomto semestru si studenti zvolili témata „Dějiny oděvní kultury“ a „Genealogie (Rodopis)“. Můžete studovat jen jedno téma nebo obě současně. K první přednášce se scházíme ve středu v 11:00 hod., ke druhé v 12:30 hod., v mezičase je i „přestávka na oběd“. Podmínky studia: Vyplněná a konzultačním střediskem potvrzená přihláška, věk 50+ (senior, osoby se sníženou zaměstnaností, atp.), zaplacený studijní poplatek (pro ČZU, 300 Kč / semestr / téma), výhodou – nikoliv však podmínkou – je znalost práce s počítačem a možnost

přístupu na internet v domácím prostředí. Po ukončení každého semestru obdrží senior Pamětní list a po ukončení 6 semestrů (3 roky) obdrží účastník certifikát o absolvování Virtuální Univerzity třetího věku. Nezáleží na délce studia – studium může být ze zdravotních či rodinných důvodů přerušeno. Skončit lze kdykoli a bude-li mít senior opět zájem o pokračování ve studiu, může pokračovat ve svém či jiném středisku ve zvolených tématech. Pokud studujete dvě témata za semestr najednou, studium celého programu lze „stihnout“ za 3 semestry.

Na portálu www.e-senior.cz jsou přístupné základní informace k VU3V a můžete si na krátkém videu prohlédnout i ukázkou jednotlivých témat kurzů. Jak se přihlásit na VU3V? Přihlášky k účasti v letním semestru 2015/2016 je nutno vyplnit a odeslat do konce ledna 2016 na Školu obnovy venkova v Třanovicích. Formulář přihlášky vám bude poskytnut na vyžádání na kontaktní adrese: Třanovice, Kapplův dvůr, Ing. Jana Liberdová, tel. 558 694 262, kl. 205, mobil 777 549 286, sov@tranovice.org, <http://sov.tranovice.org>.

JL

STONÁVKA

texty:

redakce.stonavka@seznam.cz

inzerce: stonax.ops@tiscali.cz

Výherci křížovky

Tajenka z minulého čísla Stonávky zní: patří mezi ohrožené druhy.

Správně odpověděli a vylosování byli:

Emilie Plintová, Hnojník 340
Eva Lipowská, Ropice 400
Jaroslav Žiak, Řeka 185a

Na způsobu převzetí výher se domluvíte na OÚ v Komorní Lhotce, tel.: 558 696 826

Vydavatel:

Sdružení obcí
povodí Stonávky
739 53 Třanovice 1
tel: 558 694 789

Četnost:

6x ročně

Místo vydání:

Třanovice

Vyšlo:

1. února 2016

e-mail:

redakce.stonavka@seznam.cz
tel: 739 521 383

Výroba:

AZ PROPRESS, s.r.o.
Třanovice 1

Vydávání povoleno MK CR E
15062 ze dne 10. 2. 2004

Uzávěrka příštího čísla
22. 3. 2016

Kalendář akcí na rok 2016

Datum	Obec	Akce
5.2.2016	Smilovice	Obecní ples
6.2.2016	Střítež	Pochování basy
6.2.2016	Komorní Lhotka	Karneval
12.2.2016	Řeka	Hasičský ples
13.2.2016	Horní Tošanovice	Ples hasičů, KD Hájenka
13.2.2016	Ropice	Sportovní ples
13.2.2016	Střítež	Dětský karneval
20.2.2016	Ropice	Hasičská zábava
20.2.2016	Komorní Lhotka	Ples SDH
4.3.2016	Střítež	Kulturní vystoupení
12.3.2016	Horní Tošanovice	Turnaj ve stolním tenise
19.3.2016	Smilovice	Badmintonový turnaj
25.3.2016	Komorní Lhotka	Kurs silničního provozu
23.4.2016	Smilovice	Veselá trojka Pavla Kršky
27.4.2016	Smilovice	Hovory s občany
29.4.2016	Třanovice	Děti před oponou
30.4.2016	Horní Tošanovice	Stavění máje
30.4.2016	Střítež	Pálení čarodějnic
1.5.2016	Komorní Lhotka	Výšlap na Godulu
8.5.2016	Střítež	Den matek
8.5.2016	Třanovice	Vítání občanků
8.5.2016	Řeka	Výšlap na Godulu (vaječina)
13.5.2016	Střítež	Rozvíjej se poupátko
14.5.2016	Řeka	Májová veselice a Forest Man
18.5.2016	Smilovice	Setkání s jubilanty
20.5.2016	Dolní Tošanovice	Smažení vaječiny
27.5.2016	Komorní Lhotka	Festival kreslení – Krajina kolem nás
4.6.2016	Smilovice	Vítání občanků
5.6.2016	Řeka	Dětský den
10.6.2016	Třanovice	Noc kostelů
11.6.2016	Horní Tošanovice	Radovánky, KD Hájenka
11.6.2016	Ropice	Radovánky
18.6.2016	Komorní Lhotka	Radovánky
18.6.2016	Smilovice	Radovánky
18.6.2016	Střítež	Radovánky
18.6.2016	Třanovice	SDH o putovní pohár
18.6.2016	Vělopolí	Vělopolská podkůvka
25.6.2016	Dolní Tošanovice	Turnaj starých gard s rockovou zábavou
25.6.2016	Komorní Lhotka	Pálení Svatojanských ohňů
2.7.2016	Řeka	Hasičská soutěž O pohár starosty obce
16.7.2016	Střítež	Střítežské léto
16.7.2016	Komorní Lhotka	Srnčí hody
22.7.-24.7.	Řeka	Slezský sraz dvoutaktů – 7. ročník
23.7.2016	Komorní Lhotka	Červencová noc
23.7.2016	Ropice	Hasičák
23.7.2016	Smilovice	Memoriál VI. Krejzy
30.7.2016	Komorní Lhotka	Ligotský jarmark
30.7.2016	Dolní Tošanovice	Fotbalový memoriál s rockovou zábavou
6.8.2016	Horní Tošanovice	Poleninské ohně
13.8.2016	Komorní Lhotka	A jedeme dál
13.8.2016	Řeka	Hasičská zábava
13.8.2016	Třanovice	Nohejbalový turnaj SDH
20.8.2016	Komorní Lhotka	Ligotka cup
20.8.2016	Smilovice	Den obce
27.8.2016	Střítež	Pytlácká noc
28.8.2016	Třanovice	Pouť
3.9.2016	Třanovice	Dožinky
10.9.2016	Horní Tošanovice	Dožinky
10.9.2016	Ropice	Zakončení léta
10.9.2016	Komorní Lhotka	Memoriál Jarka Molina, SDH
17.9.2016	Řeka	Noční hasičská souťaž
23.9.2016	Ropice	Turnaj v přehazované
28.9.2016	Třanovice	Čtýrmezník
16.10.2016	Třanovice	Třanovický podzim – setkání seniorů
22.10.2016	Smilovice	MediCimbál
28.10.2016	Komorní Lhotka	Lampionový průvod
26.-27.11.	Komorní Lhotka	Vánoční jarmark
3.12.2016	Řeka	Vítání občanků a Mikuláš
4.12.2016	Dolní Tošanovice	Vánoční minikoncert
9.12.2016	Smilovice	Rozsvícení vánočního stromku
9.12.2016	Střítež	Adventní koncert
10.-11.12.	Horní Tošanovice	Vánoční výstava
18.12.2016	Třanovice	Večer svátečních melodií
31.12.2016	Komorní Lhotka	Vítání Nového roku
31.12.2016	Smilovice	Vítání Nového roku

Mikroregion povodí Stonávky bude spolupracovat se Srby

■ Zástupci Sdružení obcí povodí Stonávky podepsali smlouvu o vzájemné spolupráci v několika oblastech se zástupci srbského okresu Kovačica. Stalo se tak 18. ledna 2016. „Slibujeme si od ní prohloubení vztahů mezi podnikateli obou stran a i mezi zástupci veřejné správy v oblasti osvěty, kultury, sportu a turistiky,“ uvedl předseda sdružení Miroslav Hampel.

Zástupci srbského okresu Kovačica vedení předsedou Jánem Husárikom navštívili náš mikroregion, aby si prohlédli některé rozvojové projekty a byli seznámeni s jejich fungováním. Byly to např. průmyslová zóna v Třanovicích, bioplynová stanice a kravín firmy Tozos, sportovní centrum ve Smilovicích nebo

Integrovaný sociální ústav v Kormorní Lhotce.

V pondělí 18. ledna 2016 se zástupci Sdružení obcí povodí Stonávky sešli se zahraniční delegací, aby podepsali smlouvu o vzájemné spolupráci. Slavnostního aktu se mimo jiné zúčastnili náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Ivan Strachon a předseda představenstva sdružení Euroregionu Beskydy Karel Deutscher. „Chceme navázat kontakty také mezi školami, sportovními kluby, kulturními institucemi nebo orgány jiných složek fungujícími na území obou stran,“ dodal Miroslav Hampel.

RV

Muzeum protestantismu na Těšínském Slezsku je otevřeno

■ Od ledna tohoto roku jsme v Diakonickém a vzdělávacím centru Vladislava Santariuse zahájili provoz Muzea protestantismu na Těšínském Slezsku. Muzeum je určeno pro všechny, kdo se zajímají o historii našeho regionu, vždyť víra v životech našich předků hrála obrovskou roli a utvářela celý charakter společnosti, ve které dnes žijeme.

Rádi byste získali nové informace? Muzeum Vás seznámí nejen s pochopením víry v protestantských církvích, dozvíte se, jak fungovaly církevní sbory v době totality, aneb co se dělo za zavřenými dveřmi některých členů sboru. Hudba a zpěv byly a jsou nedílnou součástí

křesťanského života s hlubokou tradicí. Věděli jste, že již po 1. světové válce vznikalo mnoho smíšených sborů a orchestrů, protože lidé měli obrovskou touhu chválit Boha písní? V našem muzeu se můžete podívat na ukázky hudebních nástrojů či fotografie některých pěveckých sborů a dozvědět se další podrobnosti. Jak vypadalo vzdělávání dětí na nedělních besídkách po druhé světové válce a bylo možné spolupracovat s organizacemi mimo Evropu? Přijďte se seznámit s historií našich předků a dozvědět se více o regionu, který je tak specifický.

Karla Glosová

Nespalujte vše, co hoří...

■ Obec Třanovice vytvořila slušné podmínky pro likvidaci odpadu, ale přesto se v období podzimu a zimy setkáváme s obtěžujícím zápachem v naší obci, který vzniká spalováním odpadů.

Je potřeba si uvědomit, že při pálení odpadu vzniká mnoho toxických látek. Domácí kamna, krby a kotelny nejsou vybaveny technologií pro dokonalé hoření a čištění spalin (nedostatečná teplota, nedostatečné oxyličení) a z toho důvodu vzniká mnohem více nebezpečných škodlivin než ve spalovně. V důsledku nedokonalého spalování vzniká polycyklické aromatické uhlovodíky (PAH), které mají vliv jako kouření cigaret. Formaldehyd je rakovinotvorný, styren je karcinogenní, dioxiny a furany jsou nejen rakovinotvorné, ale poškozují také hormonální a imunitní systém a ovlivňují nervovou soustavu. Krátký přehled škodlivin vznikajících při spalování odpadu v krbu či kamnech: Spalováním celobarevných letáků a časopisů se do ovzduší mohou uvolnit těžké kovy z barev, které způsobují vrozené vady a rakovinu. Spalováním starých palet, dřeva z demolice, rozbitého nábytku nebo natřených prken či chemicky ošetřeného dřeva vyprodukujete asi 50 – 500 krát více dioxinů, než při topení čistým palivovým dřívím, nebezpečné odpady

(baterie, barvy, léky) spálením nezničíte, ale jedovaté látky, které obsahují, se dostanou do vzduchu a následně do půdy. Spalováním plastů se do ovzduší uvolňují ftaláty, které způsobují poškození ledvin, játer, způsobují vrozené vady, některé jsou rakovinotvorné. Spalováním pneumatik vznikají polyaromatické uhlovodíky a další jedovaté látky. Pálením odpadu nejvíce poškodíte sebe, své děti a své nejbližší okolí. Letáky a časopisy patří do tříděného sběru – do kontejneru na papír. Papír, sklo a plasty můžete vhodit do barevných úllů, či do pytlů na separovaný odpad. Pokud je Vaše dítě žákem místní ZŠ nebo MŠ je možno svázaný papír a plast ve žlutém pytlí odevzdat každý pátek do MŠ v Třanovicích, kdy jsou děti na konci školního roku odměněni za donesený sběr papíru a plasty, takže je to i motivace pro ty nejmenší. Sběr větších kusů odpadu zajišťuje sběrný dvůr obce Třanovice. Provozní doba ve sběrném dvoře v Třanovicích. Úterý: 10:00 – 15:30 hod., Sobota: 9:30 – 11:30 hod. Záleží na každém z nás, kolik jedu vypustíme do ovzduší, a proto prosíme, nespalujte vše, co hoří a využijte k likvidaci odpadu k tomu určené kontejnery, případně sběrný dvůr. Děkuje.

OT

Vánoční benefiční koncert

■ Vloni byla ve spolupráci s panem děkanem Mons. Mgr. Rudolfem Sikorou a Mgr. Růženu Rylkovou zahájena krásná nová tradice – vánoční benefiční koncert, který se konal dne 17. 12. 2015 v katolickém kostele v Hnojníku.

I letos se sešlo mnoho lidí dobré vůle a podpořilo tuto akci. Program vánočního koncertu připravili žáci obou hnojnických škol, Masarykovy Základní školy a mateřské školy a Základní školy J. Kubisze. Tentokrát převzala záštitu nad koncertem Základní škola J. Kubisze. Výtěžek byl opět úctyhodný – návštěvníci

charitativního koncertu přispěli částkou ve výši 24 600 Kč, obec Hnojník věnovala 10 000 Kč, sponzor 1500 Kč a farníci částku dorovnali, tedy celkově bylo na účet rodičů malého Tadeusze Czadery odesláno 40 000 Kč. Výtěžek byl věnován na nákup zdravotního vozíčku. Děkuji touto cestou nejen žákům obou škol, hostům a organizátorům, ale i všem lidem, kteří přispěli na dobrou věc.

Mgr. Dagmar Tobolová
ředitelka Masarykovy ZŠ a MŠ
Hnojník

Den otevřených dveří a vánoční jarmark ve škole

■ Již tradičně se v pátek 27. 11., před první adventní nedělí, konal Den otevřených dveří Masarykovy Základní školy a mateřské školy v Hnojníku a s ním spojený vánoční jarmark.

Ve slavnostně vyzdobené škole již od rána panoval čilý ruch a předvánoční atmosféra. V přízemí školy vítal návštěvníky rozsvícený vánoční strom, plný sušených jablíček, oříšků a slamených ozdob. Navodil tu správnou adventní náladu a prohlídka školy mohla začít. Výuka po celý den probíhala netradičně, ale v duchu školního vzdělávacího programu „Škola pro život“. Žáci se podle zájmu rozdělili do skupin a po celé škole připravili pro návštěvníky jednotlivá stanoviště, kde se všichni příchozí mohli zapojit do plnění různých úkolů. Měli možnost zasoutěžit si při znalostních kvízech, poznávat přírodu všemi smysly, vyzkoušet si fyzikální a chemické pokusy, vyrobit si vánoční dekorace a přáníčka a prožít společně mnoho dalších aktivit. V tělocvičně se odehrával vánoční turnaj žáků ve florbalu, v dílně hbitých prstů se pletly košíky z pedigu, ve školní družině se zdobily perníčky, v hudebně se zpívalo a tančilo a celou školou

se linula vůně pizzy, kterou připravovali žáci ve školní kuchyňce, pro tento den proměněnou v mini kavárničku. Od 13.00 se přízemí školy proměnilo v malý vánoční jarmark. Vybraní žáci všech tříd se pro tuto chvíli stali prodáváči, nabízeli své ručně zhotovené originální výrobky, které určitě potěšily jejich rodiče i všechny návštěvníky. A to nejen proto, že byly vyrobeny s láskou a od srdce, ale také proto, že část výtěžku z prodeje žáci věnují na charitativní účely. V závěru dne jsme se všichni společně vydali rozsvítit obecní vánoční strom. Děti z prvního stupně pod taktovkou svých učitelů s nadšením zpívaly vánoční koledy a písně, v mrazivém podvečeru se zahřály teplým čajem a s rozzářenými očima sledovali ohňostroj a následné slavnostní rozsvícení vánočního stromu. Den otevřených dveří skončil, návštěvníků byla spousta a ti, kteří to nestihli, jsou srdečně zváni i v jiném termínu! Rádi všechny přátele školy přivítáme a seznámíme je s naší školou a její činností.

*Mgr. Dagmar Tobolová
ředitelka Masarykovy ZŠ a MŠ
Hnojník*

**DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
Masarykova ZŠ a MŠ Hnojník**

Husovy stopy v MZŠ a MŠ Hnojník

■ Naše škola byla zařazena do celorepublikového projektu „Husovy stopy“, který připravila organizace České studny. Jeho cílem bylo při příležitosti 600. výročí upálení Mistra Jana Husa seznámit se s jeho nadčasovým odkazem.

V rámci tohoto projektu jsme získali pro žáky, ale i učitele, knihu citátů Mistra Jana Husa. Ve vstupních prostorách školy žáci vylepili dvanáct velkých podlahových samolepek ve tvaru husích stop. Ty jsou nositeli hesel, jako je víra, pravda, úcta, odvaha, svoboda, odpuštění, 600 let žije mezi námi a dalších. Každé ráno vcházíme do naší školy a našlapujeme na tyto stopy. Můžeme se ptát sami sebe, jak je to možné, že Jan Hus nejen tyto hodnoty vyznával, ale

podle nich i žil. Bylo by to reálné i v dnešní době? Naši žáci si připomínali šestisté výročí upálení Mistra Jana Husa, jeho myšlenky a jejich dopad na evropskou kulturu v hodinách dějepisu, výchovy k občanství, českého jazyka. Pracovali s kartičkami Husových hodnot, s pracovními listy a zhlédli o něm i prezentaci. Paní učitelka Plachtová ve svých hodinách dějepisu rozšířila zajímavou formou znalosti žáků o době, ve které Hus žil a paní učitelka Jiřina Stenclá zorganizovala besedu pro žáky 6. B a 9. B s bývalým žákem naší školy Mgr. et Ing. Jiřím Kaletou.

*Alma Cieslarová,
Jiřina Stenclá*

Pilates

V Třanovicích probíhá cvičení Pilates každé úterý od 18:30 v ZŠ Třanovice a v Horních Tošanovicích každý čtvrtek od 18:30 v mateřském centru Bambulín, více info na www.bodymind-lenka.cz nebo tel. 732 206 441.

Návštěva v Domě pro seniory

■ Již tradičně v předvánočním období děti naší mateřské školy navštěvují Domov pro seniory v Hnojníku. Tentokrát se k nim připojili i žáci z žákovského parlamentu základní školy.

Děti si připravily vystoupení, zatančily a zazpívaly písně o zimě, Vánocích, předvedly hru „na sněhuláka“ a „na meluzínu“. Společně si pak všichni zazpívali známé vánoční koledy. Členové žákovského parlamentu

předali seniorům dětní vyrobená vánoční přání a popřáli hodně zdraví a spokojené vánoční svátky. Dočkali se milého přijetí, v očích babiček i dědečků zahlédli radost i dojetí. Do školy se vraceli nejen s náručí plnou dobrot, ale především s dobrým pocitem z uskutečněného setkání.

Bc. Nikola Holovenčuková

Školní knihovna v novém

■ Naše školní knihovna není jen místem, kde si žáci vypůjčují knihy k domácí či školní četbě, ale stále větší množství z nich zde tráví svůj volný čas čtením, učením se, odpočinkem či setkáváním se s přáteli.

Učitelé českého jazyka a literatury sem přicházejí se svými třídami v rámci hodiny literární výchovy uskutečnit tzv. čtenářské dílny (specifické hodiny literární výchovy). Ve společnosti knih spolu se žáky čtou a povídají si o příbězích, jejich hrdinách i autorech. Kolektivy dětí, které navštěvují školní družinu, se pak mohou v knihovně setkávat s literárními příběhy v podobě her a soutěží. Některé děti zde, v klidu a pohodlí čítárny, vyplňují čas čekání na zájmový kroužek četbou oblíbené knihy, jiné si sem přicházejí o přečtených příbězích povídat. Uspořádání prostor čítárny také vybízí k realizaci aktivit, jako jsou diskuse, neformální setkání apod. V současné době se zde schází

Růstová skupina. To vše můžeme našim žákům poskytnout i díky tomu, že knihovna získala nové, větší prostory. Až do listopadu tohoto školního roku sdílela knihovna půdní prostory se školním klubem. Ukázalo se však, že pro realizaci čtenářských dílen jsou tyto prostory stísněné, odpolední zájmovou činnost dětí ve školní knihovně pak nebylo téměř možné sladit s potřebami školního klubu a specifických hodin literární výchovy. Proto jsme přistoupili k přemístění školní knihovny. Nyní ji najdete v místnosti bývalé výtvarné učebny (tu jsme nově umístili do dosud nevyužitých učebny v prvním patře školy), která svou rozlehlostí a netradičním vnitřním uspořádáním umožnila spojit do jednoho přehledného celku čítárnu se studovnou. Knihovní fond jsme v 1. pololetí školního roku obohatili o téměř 600 titulů beletrie pro děti. Podařilo se nám to díky finančním prostředkům

poskytnutým na nákup knih v rámci projektu Dejme jazykům zelenou. V blízké budoucnosti chceme v souladu s našimi dalšími záměry knihovnu vybavit výpočetní technikou tak, aby vyhovovala požadavkům kladebným na školní studijní a informační centra. Naším dalším záměrem je budovat naučnou část knihovního fondu tak, abychom umožnili našim žákům využívat

ho ke studijním účelům. Knihovna se tedy dále bude zaměřovat na podporu čtenářské gramotnosti a utváření studijních předpokladů žáků. Podle ohlasů dětí a jejich zájmu o četbu a školní knihovnu se ukazuje, že jsme se vydali správným směrem.

PhDr. Eva Fojtíková

Přírodovědci naší školy oslavili nový přírůstek

■ Počátek nového roku 2016 s sebou přinesl úspěch v podobě živého přírůstku do přírodovědné sbírky.

V úterý 5. 1. 2016 se vylíhl motýl otakárka fenyklového. Opustil tak svou kuklu, ve které strávil zhruba 10 týdnů. Byl jedním ze dvou exemplářů tohoto druhu, který mohli žáci ve škole pozorovat už od stadia housenky. Housenky otakárka fenyklového byly nalezeny před prvními mrazíky na rostlinách kopru a po přenesení do přírodovědné učebny se staly středem zájmu nejen badatelů přírodovědného kroužku, ale upoutaly pozornost všech žáků, kteří učebnu navštěvují. Žáci srovnávali zbarvení housenek, zkoumali stavbu

jejich těla, hledali informace o otakárcích v literatuře i na internetu. Po několika dnech ve škole se housenky zakuklily. Kukly se lišily barvou i způsobem přichycení k podkladu. Hlavním poradcem chovu čerstvě vylíhlého motýla byl Daniel Bulawa, žák 7. třídy, který se může pyšnit bohatými entomologickými zkušenostmi, neboť je i přes svůj útlý věk zdatným chovatelem nejen tuzemských motýlů. Daniel doporučil způsob krmení a manipulace s motýlem a podal cenné rady ohledně podmínek dalšího chovu.

Mgr. Magda Luzarová

Sportovní úspěchy a my

■ V předvánočním období a na začátku nového roku se konala řada sportovních akcí, kterých se naši žáci nejen zúčastnili, ale získali i pěkná ocenění.

Za všechny můžeme jmenovat např. 1. místo v okresním volejbalovém Vánočním turnaji Beskydáčků – o pohár škol (zde byl vyhlášen nejlepším hráčem ve své kategorii Vítek Friml ze třetí třídy); 3. místo v okresním kole ve florbalu – dívky, 4. kategorie; 2. místo v okresním kole ve florbalu – dívky, 3. kategorie. Tím ale sportovní aktivity žáků nekončí. V současné době se zúčastňují plaveckých a lyžařských kurzů, které pro ně škola organizuje.

Kurzy plavání jsou připraveny pro děti z MŠ (tzv. předplavecký kurz) a prvního stupně. Lyžařský výcvik pro děti z mateřské školy již proběhl v Bukovci, mnohé děti stály na lyžích poprvé a dnes lyžují. Žáci prvního stupně se na kurz teprve připravují, proběhne ve ski areálu v Řece, a na týdenní lyžování v Malenovicích se také už těší žáci sedmých tříd. Snad jim bude počasí přát a sniž vydrží. Své lyžařské dovednosti pak všichni mohou využít při závodech v běhu na lyžích pořádaných dne 31. ledna obcí Hnojník.

PhDr. Lenka Skřekucká

Proč si vybrat právě naši školu

■ Škola je krásná, prostorná a velmi dobře vybavená didaktickou technikou a pomůckami, poskytuje příjemné a kamarádské zázemí. Výuku zajišťují zkušení a kvalifikovaní učitelé. Respektujeme individualitu dítěte, snažíme se žáky vychovávat ke kamarádství, slušnosti a čestnosti.

Samozřejmostí je individuální přístup vyučujících k potřebám žáků, podpora jejich nadání, aktivit, ale i podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsme otevření rodičům, s rodiči komunikujeme partnerským způsobem, pro pružnější komunikaci využíváme elektronickou žákovskou knížku, pro žáky i rodiče jsou stanoveny pravidelné konzultační hodiny. Vedeme žáky k samostatnosti a respektování se navzájem, podporujeme činnost žákovského parlamentu. Máme dobře propracovaný systém prevence rizikového chování žáků, pravidelně organizujeme exkurze, školní projekty, kulturní vystoupení, adaptační kurzy pro žáky 6. ročníku. Disponujeme velmi kvalitním vybavením odborných učeben a didaktickou technikou. Výuka angličtiny je zařazena od 3. ročníku, německého a ruského jazyka od 7. ročníku. Podporujeme sportovní aktivity žáků, máme dvě tělocvičny, multifunkční

hřiště a dopravní hřiště, pořádáme sportovní kurzy, dále kurzy plavání a lyžování. Nabízíme velké množství školních i mimoškolních aktivit a kroužků. Školní družina má ranní i odpolední provoz, žáci 1. i 2. stupně mají také možnost trávit volný čas ve školním klubu. Vedeme žáky ke čtení, zřídili jsme krásnou a funkční školní knihovnu se studovnou. Zapojujeme se do řady projektů, soutěží a charitativních akcí. Výborné stravování zajišťujeme ve vlastní školní kuchyni, a to nejen výběrem ze dvou jídel dvakrát týdně, ale i možností objednání zdravé svačiny. Pro žáky školy provozujeme vlastní školní bufet, kde si žáci mohou zakoupit nejen svačinu, ale i základní školní pomůcky. Dostupnost naší školy je velmi dobrá jak vlakem, tak i autobusem. Více se o naší škole dozvíte na www.zshnojnik.com.

Co připravujeme

Projekty Sněhuláci pro Afriku, Rodiče vítání, M.R.K.E.V., KEV, adopcí na dálku, Noc s Andersem a pohádkovou cestu, pálení čarodějnic, velikonoční tvořivé dílny, zápis do první třídy a mnoho dalšího.

Pozvánka k zápisu do první třídy

■ Vážení rodiče, vážení zákonní zástupci dítěte, dovolujeme si Vás pozvat k zápisu do první třídy, který je pro tento školní rok stanoven na 2. února 2016, od 13:00 do 17:00 hodin.

U zápisu přivítáme děti narozené od 1. 9. 2009 do 31. 8. 2010. Dále se zápisu mohou zúčastnit i děti narozené od 1. 9. 2010 do 31. 12. 2010, pokud jako rodiče máte zájem o zahájení školní docházky před dosažením 6 let věku Vašeho dítěte (nutné doložit doporučující zprávu školského poradenského zařízení). S sebou je nutné mít občanský průkaz a rodný list budoucího prvňáčka. Tradičně zápis proběhne v budově školy. Celým zápisem Vás budou provázet naši žáci, tentokrát v roli postaviček z Večerníčku. Paní učitelka prověří úroveň znalostí Vašeho dítěte a připravenost na školní docházku. Při rozhovoru se zaměří na slovní zásobu, správnou výslovnost, grafomotoriku a předmatematické představy.

Dítě by mělo znát své jméno, příjmení, bydliště, věk, jména a povolání rodičů, jména sourozenců. Zjistí se také orientace v prostoru (pojmy vlevo, vpravo, nahoře, dole, vpředu, vzadu). Dítě může zarecitovat báseň a namalovat lidskou postavu. Společně s paní učitelkou probere základní barvy a tvary (červená, modrá, zelená, žlutá, černá; geometrické tvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh). Pro děti, které navštěvují naši mateřskou školu, je ve školce připraven časový harmonogram zápisu, kde se rodiče mohou zapsat, aby se zápis zefektivnil a děti nemusely dlouho čekat. Přesto, pokud se v jednom okamžiku sejde více dětí, jsou pro ně připraveny různé soutěže a činnosti, aby se uvolnily a zkrátily se jim tak doba čekání. Věříme, že tento den bude pro Vás i Vaše dítě krásným zážitkem. Těší se na vás kolektiv učitelů a žáci školy.

Zhodnocení roku 2015, plány na rok 2016

■ Co se nám v minulém roce povedlo uskutečnit? Alespoň námátkou připomenu několik akcí:

Rekonstrukce KD, I. etapa veřejného osvětlení na Zálesí, výstavba aleje do Černé, odkup pozemků od zem. podniku Razová, oprava propustku u Čarvašových atd. Co se týká kultury, tak se uskutečnilo v naší obci mnoho akcí: Den matek, Strážské léto, Vítání občánků, Setkání s jubilanty, Adventní koncert a mnohé další akce. I na poli sportovním jsme nezapomněli a byly uspořádány turnaje jak ve volejbale, tenisu, nohejbale a letos poprvé jsme uskutečnili vánoční bruslení.

A co chystáme v tomto roce? Chceme položit asfalt na komunikaci u večerky Adélky par. č. 1118/5, chystáme II. etapu osvětlení Zálesí, v březnu uskutečníme rekonstrukci MŠ v Domě

služeb, dokončuje se projekt na rekonstrukci ZŠ (na tento projekt jsme obdrželi dotaci z kraje), požádali jsme o dotaci na opravu kříže na evangelickém hřbitově a pokusíme se získat peníze na opravu silnice k panu Bonacioví. Co se týká kulturních akcí tak kromě pravidelných akcí, které pořádáme každým rokem, tak letos 4. 3. 2016 v sále KD proběhne divadelní představení – předprodej vstupenek bude probíhat od 1. 2. 2016 na obecním úřadě. Cena vstupenky je 60 Kč. Je toho prostě hodně, co chceme udělat a pevně doufám, že ve spolupráci s našimi složkami a mnohými dobrovolníky vše zvládneme k plné spokojenosti nás všech. Přeji do dalších dnů mnoho zdraví a elánu.

Miroslav Jaworek, starosta obce Stráž

Kotlíkové dotace jsou tady

■ Možná dotace na výměnu kotlů v rodinných domech je od 70 % do 95% podle typu a místa instalace nového zdroje, maximálně však 150000 Kč.

Předpokládaný termín přijímání žádostí je od 1. února do 29. dubna 2016. Předmětem podpory je výměna stávajícího zdroje tepla na pevná paliva s ručním přikládáním a připojením na otopnou soustavu za:

- Kotel na pevná paliva
- Kombinovaný kotel (uhlí + biomasa)
- Kotel na biomasu
- Plynový kondenzační kotel
- Tepelné čerpadlo

Seznam podporovaných výrobců a podrobné informace najdete na oficiálních stránkách

projektu <http://lokalni-topeniste.kr-moravskoslezsky.cz/>

Před podáním žádosti je nutné zajistit vypracování dokumentů Energetického specialisty, a to buď Průkazu energetické náročnosti budovy nebo Posouzení vhodnosti mikro-energetického opatření. Jaký z těchto dokumentů a zda využít současně běžící dotace z programu Nová zelená úsporám by vám měli energetičtí specialisté poradit.

V případě konzultací lze také využít bezplatné poradenství Ekis (www.mpoefekt.cz/cz/ekis), které v našem regionu zajišťuje firma C.E.I.S.CZ, s.r.o. v Třanovicích, www.ceis.cz nebo mob: 739 631 104

Srdečně vás zveme na koncert

**Ellen Klodové
a
Daniela Klody**

Koncert se uskuteční
27. února 2016 v 17.00 hodin
Kulturní dům Stráž

Třanovičtí florbalisté jsou třetí v kraji

■ V polovině prosince 2015 jsme se zúčastnili krajského kola florbalové soutěže Think Blue Cup.

Postup do kraje jsme si vybojovali vítězstvím v okresním kole této soutěže. Na turnaj se sjelo 12 nejlepších florbalových týmů z Moravskoslezského kraje. Hrlo se nejprve ve třech skupinách a vítězové jednotlivých skupin se nakonec utkali systémem každý s každým. Přestože jsme zpočátku neměli velké ambice, podařilo se nám ve své skupině všechny soupeře porazit a postoupit do zaslouženého finále. Finálové zápasy byly velmi vyrovnané a napínavé. Jedna prohra a jedna remíza znamenaly nakonec krásné 3. místo. Složení

družstva: Radek Stolárik, Pavel Nowok, Mario Tovaly, Ondřej Slanina, Michael Rusnok, Filip Tomiczek, Tobiáš Tomiczek, Jakub Michalík, Damian Horváth,

Václav Labuda. Děkujeme všem hráčům za výbornou reprezentaci školy a rodičům za pomoc při dopravě na soutěž.

David Molitor

Novoroční předsevzetí: budu třídít odpad!

■ S příchodem nového roku bychom chtěli touto cestou požádat všechny občany Řeky o přijetí novoročního předsevzetí – **Budu třídít odpad.**

Každému z nás, komu záleží na čistotě v naší obci, leží na srdci stav kolem popelnic. Řešíme to snad na každém zastupitelstvu. Pojďme tedy společně, a každý musí začít u sebe, třídít odpad. Statistikou, která se k nám dostává v konkrétních číslech, bohužel muselo dojít k tomu, že ceny za odpady se v roce 2016 zvyšují ze současných 480,- Kč na 580,- Kč. A to jen z důvodu, že netřídíme odpad. Pokud třídít budeme, poplatky se sníží. Aby toto všechno mělo smysl,

protože my Češi se rádi díváme v první řadě na druhé a pak na sebe, chceme cenově zvýhodnit právě ty občany, kteří třídít budou. V rámci mikroregionu řešíme jak toho dosáhnout. V tuto chvíli velmi reálným návrhem je zavedení pro každý rodinný dům sady tříditelných pytlů, které budou označeny čárovým kódem. Každý takový pytel bude načten čtecím zařízením a bude zaevidován. V průběhu roku tak bude přehled o tom, kdo odpad třídí či nikoliv. Domníváme se, že takto to bude spravedlivé. Další změnou, kterou chceme zavést v tomto roce, je místo a způsob plnění velkoobjemových

kontejnerů. Každým rokem se situace opakuje a bohužel ne všichni občané vědí, co do tohoto kontejneru vyhodit. Dalším problémem je, že tyto kontejnery využívají nejen občané Řeky, pro které je primárně určen. Jelikož dovoz, odvoz a následné třídění velkoobjemového kontejneru je pro naši obec každoročně finančně náročné, budeme chtít tyto kontejnery umístit k obecnímu úřadu. Zde budou k dispozici od ranních hodin a budou pod dohledem pracovníků obecního úřadu. Zabráníme tím tak mnoha nešvarům, které při objemových kontejnerech vznikají. TT

Vánoční výzdoba obce a Vánoční strom v Řece

■ Jsme velice potěšeni, že se nám povedlo koncem roku 2015 z ušetřených finančních prostředků pořídit vánoční výzdobu, která lemovala hlavní cestu v Řece.

Rovněž můžeme být hrdí, že i naše malá obec se zařadila mezi ty, které mají svůj obecní Vánoční strom. Rozsvícení vánočního stromu proběhlo ihned po skončení posledního veřejného zasedání dne 16. prosince, kterého se jako každoročně účastnila velká část našich občanů. U Vánočního stromu bylo rovněž občerstvení ve formě vánočního punče nebo výborného guláše, atd. Touto cestou bychom chtěli poděkovat sponzorům a všem, kteří se na přípravě podíleli. TT

Silvestrovské bruslení

■ Jak již bylo předem avizováno, dne 31. 12. 2015 proběhlo na zimním stadionu v Českém Těšíně Silvestrovské bruslení pro občany obce Řeka.

Všem dětem, dospělým, rodičům, babičkám a dědečkům, kteří se akce zúčastnili, moc děkujeme. Ohlasy byly pozitivní, proto zvažujeme zavést Silvestrovské bruslení pro naše občany jako tradici. Věříme, že i v roce 2016 bude o bruslení takový zájem, jako byl v roce 2015.

Rostislav Kavulok

Obyvatelé kraje vracejí stále více odpadů zpátky do života!

■ Moravskoslezský kraj za rok 2014 dosáhl mezikrajského nárůstu výtěžnosti tříděného sběru plastů, papíru, skla a nápojového kartonu ve výši 5 %. Třídění odpadů se stává přirozenou součástí životního stylu obyvatel kraje.

Na jednoho obyvatele Moravskoslezského kraje tak připadalo v uplynulém roce bezmála 19 kilogramů vytríděného papíru, 11 kilogramů plastu, více než 10,5 kilogramů skla a 0,5 kilogramu nápojového kartonu.

Z vytríděných PET lahví se dnes vyrábějí nové PET lahve. Z třiceti recyklovaných PET lahví vznikne jedna dětská fleecová mikina, na tričko jich stačí pouze deset. PET lahve jsou součástí mnoha dalších výrobků, se kterými přicházíme denně do styku. Ze směsných plastů se vyrábějí například plastové chodníky, obrubníky, protihlukové stěny podél rychlostních silnic a dálnic, přepravní palety, plotové plaňky či zatravnovací dlaždice. Z vytríděných plastů se také vyrábějí dětské klouzačky nebo prolézačky.

Z vytríděného skla se nejčastěji vyrábí sklo obalové – láhve na minerálky, mléko a pivo, zavařovací sklenice a různé skleněné výrobky. Z pěti běžných skleněných lahví se dá vyrobit nová váza. Sklo se také používá jako přísada do speciálních druhů betonů, brusných hmot, tepelných izolací a podobně.

Papír se převážně recykluje v papírnách na nový papír. Tímto způsobem se může použít až sedmkrát. Další možností jeho recyklace je výroba tepelných izolací nebo příměsí do stavebních hmot. Dobře využitelný je i nápojový karton. Kromě nového papíru se z něj vyrábí i lisované a izolační desky, které se používají ve stavebnictví jako alternativa sádkokartonových desek nebo při výstavbě montovaných rodinných domů. Z patnácti kartonů od džusů nebo mléka se v papírnách vyrobí tolik papíru, že vydá na jedno dětské leporelo, z deseti časopisů vznikne jedna kartonová krabice na televizi.

Možností, jak využít vytríděný odpad, je opravdu mnoho. Aby se dal odpad z našich domácností dále využít, je důležité, aby byl správně vytríděný. Pro jeho třídění slouží známé žluté, modré, zelené, někde i bílé kontejnery, které jsou navíc označeny nálepkami podle toho, co do nich

patří. Není tedy pochyby o tom, že třídění odpadů má smysl! Letos bylo v kraji distribuováno dalších více než 500 kontejnerů na separovaný odpad. V celkovém počtu se tak v Moravskoslezském kraji na konci roku dostaneme k počtu téměř 22 000 nádob na tříděný odpad.

Materské centrum Ovečka ve Strítěži ve spolupráci s rodiči pořádá

JARNÍ DĚTSKÝ BAZÁREK

v KULTURNÍM DOMĚ ve Strítěži
ve dnech 17. 3. – 19. 3. 2016.

Příjem zboží: 17. 3. 2016 od 8.00 do 18.00 hod.

Prodej zboží: 18. 3. 2016 od 8.00 do 18.00 hod.

Výdej zboží: 19. 3. 2016 od 9.00 do 11.00 hod.

Přijímáme pouze čisté, nepoškozené a funkční sezónní věci. Oblečení (vel. 0-15 let), obuv, hračky, sportovní potřeby, knihy, kočárky, autosedačky, kojenecké potřeby, těhotenské oblečení. Nepřijímáme oblečení pro dospělé a plyšové hračky.

S sebou přinesete podrobný seznam prodáváných věcí.

Manipulační poplatek:

1,- Kč – 1 ks

10,- Kč – kočárky, kola atd.

MC Ovečka připadá 10% z hodnoty prodaného zboží.

KONTAKT:

Ivana Pfeiferová tel.: 737 630 774

Hasiči hodnotili loňský rok

■ V pátek 15. 1. 2016 se sešli dobrovolní hasiči jako velká rodina v Kulturním domě Hájenka, aby zhodnotili právě uplynulý rok, co se povedlo a co méně, ale také, aby stanovili plán činnosti na rok 2016.

Hasiči v Horních Tošanovicích mají rozsáhlou členskou základnu, a to se také kladně odráží na činnosti, jak na poli soutěžním, tak i společensko-kulturním. Družstvo mužů se zúčastnilo 19 pohárových soutěží, a také úspěšně reprezentovali na okrskové soutěži v Řece, kde se umístili na 2. místě. V měsíci květnu 2015 se SDH Horní Tošanovice aktivně podílelo na organizaci závěrečného kola hry Plamen, které proběhlo v areálu KD Hájenka. Ale hasiči nežijí jen soutěžením a zásahy, naše sdružení vyvíjí také bohatou kulturní a společenskou činnost. A tak již tradičně uspořádali ples, ale také stavění máje, pálení čarodějnic

a Poleninské ohně. Úspěšně jsme reprezentovali naši SDH i na nejrůznějších soutěžích jako je Forest man v Řece nebo soutěž Drwal v Jaworzu. Tradičně se také podílíme na Dožínkách, které pořádá obec Horní Tošanovice, kde smažíme placky, které jsou již žádané a oblíbené. V roce 2015 se podařilo obci Horní Tošanovice postavit ze svých prostředků novou hasičskou garáž, která nahradí již nevyhovující starou zbrojnici. Toto bylo krátké zhodnocení naší činnosti za rok 2015. Chtěl bych poděkovat všem členům hasičského sboru za odvedenou práci. Přejeme mnoho úspěchů při nadcházejících soutěžích, ale i v další práci nejen všem hasičům SDH Horní Tošanovice, ale i celého okrsku Godulan, kterého jsme platným členem.

P. K.

Hlídejte si své mazlíčky

■ K napsání tohoto článku mě donutily okolnosti, které jsem musel řešit v posledních dvou měsících a když se ohlédnu zpět, tak prakticky během celého minulého roku. Mnozí z Vás vlastní domácí mazlíčky, ale po zaplacení poplatku veškerá starost o ně končí.

Každý pes by měl mít svůj kotec, popřípadě by měl majitel zabezpečit, aby se ten jeho pejsek volně nepohyboval po okolí a neznepríjemňoval život okolo jdoucím. Mnozí psi nemají ani známku o náhubku ani nemluvě. Váš pes je na Vás jako na majitele zvyklý, ale jedoucí kolo nebo auto popřípadě rychle se pohybující dítě je pro pejska stimulem, kdy si chce buď hrát, nebo lovit. V poslední době došlo k pokousání dítěte, napadení

našich pracovníků pošty, také došlo ke střetu s motorovými vozidly a přitom stačí tak málo. Chci Vás tedy požádat, ať si své pejsky zabezpečíte, ať neobtěžují ostatní obyvatele a při procházkách s nimi sbírajte hromádky, které Vaši pejsci nechávají v parku a na veřejných prostranstvích. Pokud nebude sjednaná náprava, budeme nuceni tuto situaci řešit v přestupkovém řízení, což bude stát obec i Vás nemalé finanční prostředky. Zkontrolujte také prosím, zda vlastníte psí známku svého psa, v případě ztráty si na OÚ vyzvednete novou.

Miroslav Jaworek,
starosta obce Střítež

Lyžování hrou se Ski Malinou!

■ První lednový týden roku 2016 se děti z mateřské školy v Hnojniku učily lyžovat ve ski areálu Kampalend v Bukovci.

Jezdilo celkem 17 dětí, které byly rozděleny do tří skupin. Děti se seznamovaly se základy lyžařských dovedností, jako je zastavení v pluhu a zvládnutí oblouku, jízda na lanovém vleku. Po zvládnutí těchto dovedností

pokračovala výuka dětí na sjezdovce s pohyblivým pásem a u těch nejzdatnějších lyžařů i lyžování na velké sjezdovce s pomou. O výuku dětí se starali velmi šikovni a milí instruktoři, kteří uměli děti dobře namotivovat a byli jim zároveň oporou a kamarády.

Soňa Ottová

Závěr roku ve znamení sportu

■ Obec Střítež ve spolupráci s HC Techniky Střítež uspořádala 29. 12. 2015 na zimním stadionu v Českém Těšíně pro naše občany a rodinné příslušníky hokejistů vánoční bruslení.

Sám jsem byl zvědavý, kolik se nás sejde a byl jsem velice mile překvapen celkovou návštěvou (bylo nás cca kolem 150). Všichni od těch nejmenších až po ty nejstarší, si mohli dosyta zabruslit. Ti nejmladší dováděli s pukem a hokejkou a předváděli se v tom, jak co nejlépe dostat puk do branky. Ti méně zdatní a starší jen tak kroužili po kluzišti a dělali všechno proto, aby neokusili tvrdost ledové plochy. Jsem rád, že akce sklídila úspěch

a přitom stačilo tak málo – přijít s myšlenkou a nápadem, za což děkuji manželům Chudým a také děkuji hokejistům za pomoc při organizaci této akce. Poděkování patří i paní vedoucí z bufetu, která pro naše děti přichystala občerstvení v podobě páru v rohlíku, tatranky a čaje a dospělí si mohli dopřát kávu nebo něco na zahřátí. Chci věřit tomu, že v letošním roce bude dostatek nápadů, abychom se mohli všichni odregovat od pracovních povinností, ať už to bude při zábavě nebo sportu.

Miroslav Jaworek,
starosta obce

Vělopolská ohlédnutí

Mikulášská Pony jízda

Své organizační schopnosti letos spojily dva kluby. JK Vělopolí a Meridian Team a výsledek 5. 12. 2015 vyšel na výbornou. Druhého ročníku se zúčastnilo 52 dětí v doprovodu svých příbuzných a kamarádů. V jezdecké hale v Chotěbuzi byla připravena jízda zručnosti pro malé jezdce na ponících a souběžně probíhaly hry pro ostatní děti, které čekaly na vystřídání s jezdeckou skupinou. Pro radost bylo připraveno šest poníků, na kterých si všechny děti dostatečně zajezdily. Zpovzdálí se ozývaly koledy, ve vánočně nazdobené kavárně s výhledem do haly příjemně

plápolal oheň a byly navařeny dobroty ze surovin z místní bio-farmy. Na závěr spřežení černých frízských koní přivezlo v kočáru Mikuláše a jeho družinu. Děti měly připravené básničky a písničky a sem tam i někdo zalitoval svých vylomenin a slíbil, že se polepší. Odměnou pro všechny děti byly bohaté balíčky sladkostí. Sluníčkové počasí Mikulášské pony jízdy přálo, všude vládla dobrá nálada a my se již těšíme na další ročník s hlavou plnou nápadů, jak jej zase o trochu víc vylepšit.

LL, JK Vělopolí

Klubko míří na výstavu

■ Klubko v loňském roce nabídlo svým členkám malý výlet „k sousedům“.

„Sv. Josef“ v Ropici srdečně zval na vánoční výstavu v poslední listopadový pátek. Potěšení ze setkání bylo oboustranné. Nebyla to totiž naše první návštěva tradičních vánočních výstav. Po prohlídce a krátkém posezení u výborného domácího „ciasteczka“ s kávou jedeme do Třince na další výstavu. V muzeu jsme si prohlédly hned tři výstavy. I panenky mají kde bydlet, kdy jsme se na krátkou chvíli vrátily do dětství a zavzpomínaly. Ve velké výstavní síni zase na nás dýchlo kouzlo nadcházejících svátků. Exponáty plné vánoční

atmosféry byly vystaveny pod názvem Inspirace Vánoc. V Galerii na schodech vystavoval místní klub Patchwork – hobby naší doby. Obdivovaly jsme oděvní i bytové doplňky, které vytvořily šikovné ruce žen z Třince a okolí. A na závěr ještě prohlídka stálé expozice s historií třineckých železáren i města od roku 1839 až do současnosti. Třinecké muzeum vzniklo jako první hutnické muzeum v republice. Poslední zastávka na zpáteční cestě domů byla na meničko U sojky v Neborech. Tradiční vepřo, knedlo, zelo opravdu chutnalo. Již nyní se členky Klubka těší na další výlety i setkání v novém roce.

Vánoční slavnost

■ KS-SCH Třanovice a obec Vělopolí srdečně zvala na vánoční slavnost v neděli 13.12.2015 do sálu v kulturním domě.

Vystoupily děti z polské školy v Hnojníku a místní hudebně pěvecké trio. Děti z vělopolské nedělní školky nacvičily pěkný

příběh. Byl i Mikuláš s dárečky pro děti. Sladkosti a vánočka s čajem nemohly chybět. Místostarosta Kaczmarczyk Pavel na závěr vystoupení poděkoval organizátorům i účinkujícím a všem popřál krásné vánoční svátky a šťastný nový rok.

Setkání u vánočního stromečku

■ Vělopolští zahrádkáři se každoročně v prosinci schází u vánočního stromečku na vánočním posezení.

Ženy donesou upečené sladkosti a připraví něco na zub. Vyměňujeme si dárečky, povídáme a čas rychle utíká. A opět jsme starší a přejeme si všechno dobré do nového roku. Zdánlivě bezvýznamná akce nás obohacuje i dává pocit souměřitelnosti. Přejme si, aby jich během roku bylo víc!

VL

Vánoční výstava v Tošanovicích

■ Stalo se již tradicí, že druhou sobotu a neděli v prosinci probíhá v Horních Tošanovicích Vánoční výstava.

Každým rokem výstava překvapí něčím novým a ani letos tomu nebylo jinak. A my jsme velice rádi, že si lidé při vánočním shonu najdou čas a přijdou na chvíli pobýt. V prostorách budovy Obecního úřadu si návštěvníci mohli prohlédnout betlémy, svícny, adventní vazby a spoustu dalších výrobků především s vánoční tematikou. Obohacením letošní výstavy byla expozice originálů obrazů regionálních malířů, např. Zofie Wanok ze Smilovic nebo Wladysława Pawery ze Strážteže. Svoji tvorbu představil také místní umělec pan Boris Zvada.

V druhé části výstavy mohli návštěvníci pozorovat šikovné ruce pana Lederera, který představil nejrůznější hlavolamy. Ty zaujaly jak dospělé, tak i mladší návštěvníky. Pro děti bylo připraveno zábavné pískování. Návštěvníci výstavy si mohli vychutnat pravou předvánoční atmosféru a posedět u šálku čaje či medoviny. K zakoupení byly i tradiční zabijačkové speciality, gorbačky ze Zázrivé ale i domácí koláče a zákusky. Chci poděkovat všem, kteří se podíleli na dlouhodobé přípravě výstavy a již nyní se těšíme na další Vánoční výstavu.

P. M.

Vypouštění balonků s Mikulášskou nadílkou

■ Již několik let se scházejí děti z celé naší země, aby v jeden den a ve stejnou hodinu vypustily balonky, na nichž jsou zavěšeny kartičky s přáníčky dětí.

K celostátní akci „Vypouštění balonků s přáníčky Ježíškovi“ se letos připojily i děti naší školy a školky. Celou akci, která se uskutečnila v pátek 4. prosince na zahradě mateřské školy, zorganizoval výbor pro školství a vzdělávání obce Hnojník, jmenovitě pan Petr Caletka, za podpory mateřské školy. Rodiče i děti vítaly na zahradě vánoční koledy, všichni se mohli zahřát teplým čajem. U osvětleného

vánočního stromu děti mateřské školy zazpívaly vánoční koledy, Mikuláše a čerta veselou písni potěšily děti základní školy. Pak už všichni nedočkavě čekali na společné vypouštění balonků, k čemuž dal prostřednictvím radia Impuls pokyn herec Václav Vydra. Fialová záplava balonků na obloze a dojemná píseň Halleujah v podání pana Caletky nám všem připomenula, že čas vánoční je nejen časem dáreků a radosti, ale i vzájemného porozumění a setkávání.

Bc. Dagmar Martinková,
Mgr. Jarmila Mecová

Program setkání na Karmelu ve Smilovicích

Bohoslužby v 8.30 hod, biblické hodiny a slavnosti v 15 hod. Nedělní besídka pro děti každou neděli v 8.30 hod. **V únoru:** 7.2. – Biblická hodina; 21.2. – Bohoslužby (společné) se Zpovědí a Večeří Páně; 21.2. – Biblická hodina.

V březnu: 6.3. – Biblická hodina; 13.3. – Bohoslužby (společné) se Zpovědí a Večeří Páně; 13.3. – Biblická hodina; 20.3. – Biblická hodina.

V dubnu: 3.4. – Biblická hodina; 10.4. – Biblická hodina; 17.4.

– Biblická hodina; 24.4. – Bohoslužby (společné) se Zpovědí a Večeří Páně.

Program setkání v Řeče

Bohoslužby v evangelické kapli: 3.4. ve 13.30 hod. (české) se Z a VP; 5.6. ve 13.30 hod. (polské). Nedělní besídka pro děti každou neděli v 10.30 hod. v prostorách obecního úřadu. Setkání mládeže v pátek v 18 hod. v prostorách obecního úřadu.

Srdečně zve Slezská církev evangelická v Komorní Lhotce a Křesťanské společenství

Farní sbor Slezské církve evangelické a.v. v Komorní Lhotce – Bohoslužby a jiná setkání v postním a velikonočním období

Od 12.2. do 18.3. – (každý pátek) postní bohoslužby na faře v 16.30 hod.;

19.2. – Setkání pro ženy a dívky na faře v 17.30 hod.;

19.3. – Setkání pro starší se zpovědí a večeří Páně na faře ve 14.00 hod.;

20.3. – Bohoslužby v kostele s vystoupením dětí (Palmová neděle) v 8.30 hod.

Velký Týden: 24.3. – Zelený čtvrtek – bohoslužby se zpovědí a večeří Páně v 16.30 hod.;

25.3. – Velký pátek – bohoslužby se zpovědí a večeří Páně v 8.30 hod.;

25.3. – Zpověď a večeře Páně v 15.30 hod.;

25.3. – Velký pátek – bohoslužby v 16.30 hod.;

27.3. – Velikonoční neděle – bohoslužby v 8.30 hod.;

28.3. – Velikonoční pondělí – seniorátní mládežové bohoslužby v 8.30 hod.

Římskokatolická farnost Hnojník – pořad bohoslužeb v době velikonoční

19.3.2016 S platností Květné neděle – Komorní Lhotka 15.30 (č); **20.3.2016** Květná neděle – památka vjezdu Ježíše do Jeruzaléma (průvod s ratolestmi) – Hnojník 7.30 (p), 8.45 (č), Třanovice 10.00 (č); **24.3.2016** Zelený čtvrtek – Památka Poslední večeře – Hnojník 18.00 (č+p);

25.3.2016 Velký pátek – Umučení Ježíše Krista – Hnojník 15.00 (č+p obřady); 26.3.2016 Bílá sobota – Vigilie Zmrtvýchvstání Páně – Hnojník 8.00 Laudy – ranní chvály, po celý den adorace v „Božím Hrobě“, Hnojník 20.00 (č+p);

27.3.2016 Neděle – Slavnost Zmrtvýchvstání Páně – Hnojník 7.30 (p), 8.45 (č), Třanovice 10.00 (p), K. Lhotka 11.15 (p);

28.3.2016 Pondělí velikonoční – Hnojník 7.30 (p), 8.45 (č), Třanovice 10.00 (č); 2.4.2016 S platností 2. velikonoční neděle – Komorní Lhotka 16.30 (č),

3.4.2016 2. neděle velikonoční – „Božího Milosrdenství“ – Hnojník 7.30 (p), 8.45 (č), Třanovice 10.00 (č);

3.4.2016 Hnojník 10.00 – 17.00 adorační den farnosti.

Příležitost ke svátosti smíření (zpověď) před Velikonocemi – Třanovice: **sobota 19.3.2016** od 8.30 hod., Komorní Lhotka: **sobota 19.3.2016** od 15 hod., Hnojník: **neděle 20.3.2016** od 14 hod.

Charita Třinec

■ **Děkujeme všem dárcům, kteří přispěli během letošní Tříkrálové sbírky v obci Střítež a Smilovice.**

Děkujeme všem velkým i malým koledníkům, děkujeme rodičům, že vyslali své děti, že jim vysvětlili co je smyslem Tříkrálové sbírky. Výtěžek z letošní sbírky bude použit na provoz osobní asistence. Tuto službu Charita Třinec poskytuje i v této oblasti. Pro informaci uvádíme celkový

výsledek letošního koledování v Charitě Třinec: Vendryně – 101 363 Kč; Bystřice, Nýdek – 70 584 Kč; Střítež, Smilovice – 25 398 Kč; Třinec – 399 855 Kč. Celkově 597 200 Kč, oproti loňské TKS o 51 868 Kč více (loni se vybralo 545 332 Kč). Ještě jednou moc děkujeme.

*Za Charitu Třinec
Marta Bezcná*

Nová služba ve Smilovicích

■ **Od 1. ledna 2016 je v obchodě G-DULANKA ve Smilovicích k dispozici nová služba PPL parcel shop.**

„Stali jsme se partnery jednoho z největších rozvozců zásilek,“ uvedl Jindřich Mackowski. Pokud nakupujete přes internet a nevyhovuje vám termín, který vám kurýrní služba PPL nabízí, máte možnost si nechat uložit balík právě ve smilovické prodejně. O uložení vašeho balíku

v obchodě budete ihned informováni pomocí sms zprávy. Můžete si jej tak vyzvednout v klidu kdykoliv během otevírací doby. Pondělí - Pátek od 6:30 - 19:00 hodin, sobota od 6:30 - 16:00, neděle 8:00 - 16:00. „Rovněž můžete od nás balíky i odesílat,“ dodal Jindřich Mackowski.

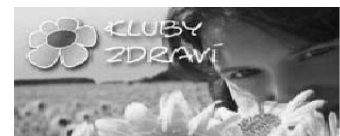
Více o této službě na <https://www.pplparcelshop.cz/>

BUFET HNOJNÍK

Otevírací doba:
po – pá, 7:00 – 15:00 hod.

Kde nás najdete:
v Hnojníku
(v prostorách Coopu)

Kontakty:
Tel. 777 306 656
od 11:00 – 15:00 hod.
www.bufethnojnik.cz

Teprve, když zdravý člověk onemocní, uvědomí si, co měl...
...a proto neváhejte navštívit náš Klub zdraví...
...jsme tu pro Vás

Kde: Kulturní dům Komorní Lhotka

Čas: 17:30

Kdy: 18. února
CO S UCPANÝMI STŘEVY
přednášející Andrea Vránová

17. března
ODPOČINEK
přednášející Adéla Koloničná

NÁRODNÍ TÝDEN MANŽELSTVÍ

ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	NEDĚLE
9. 2.	10. 2.	11. 2.	14. 2.
OÚ ŘEKA	OÚ SMILOVICE	OÚ STŘÍTEŽ	FARA SCEAV V KOMORNÍ LHOTCE
18.00 h	18.00 h	18.00 h	8.30 h
Večeře 3chodové menu (vaří kuchař Tomáš Pohorský)	Kino film Píseň Posezení v rodinné cukrárně	Mluvit spolu a navíc si porozumět (přednáší Zdeněk Kašpárek)	Rodinné bohoslužby s požehnáním pro všechny manželské páry
Kapacita 30 párů		Hudební vystoupení rodiny Molinů	Manželství je víc než kus papíru (přednáší Radek Kalenský)
Cena 300 Kč/pár		Rodinná kavárna	
Nutno se přihlásit +420 604 667 899 boleslav.fila@seznam.cz			

15.00 h
Já to s tebou nevzdám (přednáší Radek Kalenský)
Program pro děti a pohostění zajištěno

Akční prodej literatury o manželství

Pořádá Farní sbor SCEAV v Komorní Lhotce ve spolupráci s obcemi Řeka, Střítež, Smilovice

Informace z vaší obce

Horní Tošanovice

Poplatky za psa a svoz komunálního odpadu

Připomínáme občanům, že poplatek za psa na rok 2016 činí 50 Kč (každý další 100 Kč), poplatek za svoz komunálního odpadu je 250 Kč za osobu za 1. pololetí roku 2016. Oba poplatky jsou splatné k 30.6.2016 a je možné je uhradit na obecním úřadě, složenkou (odpady) nebo na účet obce 1681972319/0800. Dále žádáme občany, kteří nemají zaplacené poplatky za minulé období, aby tak učinili v co nejkratší době.

Turnaj ve stolním tenise

V sobotu **12. 3. 2016** se uskuteční v prostorách obecního úřadu v Horních Tošanovicích 14. ročník turnaje ve stolním tenise občanů Horních Tošanovic.

Prezence je mezi 12.00 – 13.00 hod. Vlastní turnaj začíná ve 13.00 hod. Hráť se bude ve třech kategoriích, ženy a muži, mládež. Pro vítěze jsou připraveny pěkné ceny. Srdečně zveme všechny, kteří si chtějí zaspotovat a strávit příjemně sobotní odpoledne.

Obecní úřad v Horních Tošanovicích **provádí ověřování shody opisu nebo kopie** s listinou (vidimace) a ověřování pravosti podpisu (legalizace). Zároveň můžete na obecním úřadě získat výpis z katastru nemovitostí, výpis z rejstříku trestů, výpis z bodového hodnocení řidičů aj. v rámci služby CzechPoint.

Ropice

Vážení občané, připomínáme Vám, že **poplatek za psa** je splatný do 31. 3. 2016. Výše poplatku je 100 Kč za prvního psa, 150 Kč za druhého psa, důchodci mají slevu – hradí 50 Kč za prvního psa.

Poplatek za odpady je splatný pololetně: za 1. pololetí 2016

do 30. 6. 2016, za 2. pololetí do 31. 10. 2016. Výše poplatku činí 550 Kč za osobu a rok, slevu mají občané nad 70 let a studenti ubytování mimo obec Ropici (po doložení potvrzení) – 275 Kč za osobu a rok. Výše poplatku za rekreační objekt činí 550 Kč za rok a je splatný do 30. 6. 2016.

Střítež

Tříkrálová sbírka

I letos u nás proběhla tříkrálová sbírka. Děkujeme všem dárcům, kteří přispěli na dobrou věc. Ve Stříteži pořádá Tříkrálovou sbírku Charita Třinec. Charita Třinec provozuje půjčovnu kompenzačních pomůcek (lůžek pro těžce nemocné a příslušenství, vozíků aj.). Poskytuje služby osobní asistence, provozuje bazárky s oděvy, zapojuje se

do sbírek pořádaných různými organizacemi: Adra, Pomoc Těšínského Slezska, Kola pro Afriku. Letos se ve Stříteži vybralo 25 398 Kč. Ještě jednou všem děkujeme.

Připomínáme **splatnost poplatku za odpad** za 1. pol. 2016 (250 Kč/osoba/půl roku) – 31. 3. 2016, popl. ze psů (180 Kč/1 pes) – 31. 3. 2016.

Vělopolí

Svoz komunálního odpadu v roce 2016 se koná v pondělí 1x za 14 dní, v sudé týdny.

Sběr a svoz objemných a nebezpečných odpadů bude v sobotu **4.6.2016** a **22.10.2016** od obecního úřadu v době od 11.00 do 11.45.

ZEMNÍ PRÁCE minibagrem 2.6 tun
KDYKOLIV-KDEKOLIV
Tel: 603 25 25 80

Stonávk. o.p.s.

Škola obnovy venkova v Třanovicích, o. p. s. nabízí:

JAZYKOVÉ KURZY ANGLIČTINY PRO VEŘEJNOST I FIREMNÍ KLIENTELU

Kdo a co?

- začátečníci i pokročilí
- skupiny i jednotlivci
- konverzační skupina (na aktuální i obecná témata)
- příprava na zkoušky, pracovní pohovor (individuálně dle Vašich potřeb)
- vedeno zkušeným pedagogem
- úhrada hodinovou sazbou (individuální kurz) nebo částkou za semestr (skupinový kurz)

Kdy a kde?

- každý všední den (odpolední i večerní hodiny)
- kurzy semestr 1x2 hodiny týdně (nebo intenzivní 2x2 hodiny týdně)
- výukové skupiny pro max. 12 studentů
- Kapplův dvůr, Třanovice č. p. 1

Jak se přihlásit?

- e-mailem na adresu sov@tranovice.org (napíšte, o jaký typ kurzu máte zájem, Vaši úroveň jazykových znalostí a telefonní kontakt)

- telefonicky informace na čísle 608 473 531

Ceník jazykových kurzů

Rozsah kurzu	1x2 hod/týden 30 vyučovacích hodin (platí i pro konverzaci)	2x2 hod/týden 60 vyučovacích hodin
Max 4-6 osob	2 850,- Kč	4 800,- Kč
Max 7-12 osob	2 100,- Kč	3 600,- Kč

Cena za individuální výuku: 250,- Kč/vyučovací hodinu (60 min)

smart.
půjčka.

**STAČÍ
ZAVOLAT**

- **HOTOVOST AŽ DO DOMU**
- **NA 13 A 16 MĚSÍCŮ**
- **MĚSÍČNÍ SPLÁTKY**

HLEDÁME
OBCHODNÍ
ZÁSTUPCE

AŽ 70.000 Kč

840 111 177
WWW.SMARTPUJCKA.CZ

Zveme Vás do nově otevřené **Sport Relax Club**

BADMINTONOVÉ HALY
v Dobré u Frýdku-Místku

Rezervace na:
www.sportrelaxclub.cz
nebo na tel.: **725 505 205**
Otevřeno denně

Těšíme se na Vás

JEWFA

LUŠTĚTE! TŘI Z VÁS OBDRŽÍ HODNOTNÉ CENY!

Tajenku zašlete do **16. března 2016** na mailovou adresu **redakce.stonavka@seznam.cz** nebo na adresu Stonax o.p.s., 739 53 Třanovice 1.
Ceny do křížovky věnuje obec Ropice.

Víte, že běžný druh pásovice devítipásého je schopen spořádat až 40.000 mravenců najednou. Pásovec velký pak během jedné noci ... (tajenka).					Pomůcka: ASĚN TREMOR	řčka	tučno- listá bylina	značka kancel. potřeb	ofačovati	ZAČÁTEK TAJENKY	třes (medicín.)
					nepravá kost (např. u koní)						
					jméno komika Hardyho						
					výtlatky nádech						
	sklon ke spaní	KONEC TAJENKY	opotřebení (technic.)	americký básník přadná rostlina			zemina jekoty				
malý stůl						vesna lesní kalamita					
piják (žertovně)					slovensky "Petr" africký veletok						
bulharský kníže					značka telefonů samo- hláska						sklon ke lhaní
točivý pohyb vody				rodinné domky sesunutí				zkr. živn. listu český básník			
SPZ Olomouce				značka zápalek radio- lokátor			SPZ Prahy iniciály herečky Ondrákové				
slovenský básník					proskumík (lidově) zahrazovat						
směnečník						šat vinné keře					
	drahý kámen averze						bývalý obch. dům pohádkový kůň				
ovanutí					obyvatel starověké Récie neteře			zasycení divadelní umělkyně			
německý určitý člen				ponoukat skutek							
iniciály herce Nárožného			thati ovoce celní kód Tanzanie						název sykavky	solmizační slabika	
kyseliti						obilnina					
diferen- covat						podvozok auta					